KLUB NOVÝCH NEWCOMERS' CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No.12, Vol.27., prosinec-December 1993.

Čtenáři jistě budou souhlasit s tím, že tato noční fotografie radnice na Masarykově náměstí ve Žďáru nad Sázavou dobře vystihuje vánoční náladu. Starostou je Otto Žurek.

Svědkům roku 1948

PRAHA (mar) – Dokumentační středisko Konfederace politických vězňů (KPV) v zájmu dokumentace a plného objasnění únorových událostí vyzývají účastníky a další svědky pochodu pražských vysokoškoláků na Pražský hrad. Pochod se konal 23. února 1948, jeho účastníci provolávali slávu prezidentu Benešovi s cílem jej podpořit a zachovat parlamentní demokracii a svobodu v ČSR. Průvod byl napaden policisty, někteří studenti byli zbiti a místy došlo i ke střelbě. Svědkové se mohou přihlásit na adresu: Dokumentační středisko KPV, nám. Kinských 5, 150 00 Praha 5. *"MFD", 4.12.93.*

Pře o slovenskou hranici nekončí

Starý Hrozenkov (do) - Česko-slovenské rozhovory o vytyčení společné hranice skončily po devíti měsících bez výsledku. Ve čtyřech sporných oblastech se totiž zástupci obou států v rozhraničovací komisi nedohodli, kudy vzájemná hranice povede. Jde o území Na Kasárni, v osadě U Sabotů na Javorníku, v okolí toku řeky Oravy a v obci Sidonie.

Podle zástupce předsedy rozhraničovací komise Miloše Stiba byl nyní spor o hranici postoupen ministerstvům vnitra obou zemí. *"MFD", 4.12.93.*

V rodině máme velký ševcovský palec

Baťův podnikatelský recept

Známý podnikatel a vlastník 63 továren na obuv po celém světě Tomáš Baťa nám sdělil svůj recept na úspěch:

Můj otec dal v tomto kraji základ nové filozofii a etice, která hlásá "Služba veřejnosti" a "Náš zákazník, náš pán". Rozmohlo se po celém světě a jako vize se jim stále šíří. I organizace rotariánů má zásadu "Vyděla víc ten, kdo víc slouží lidem".

Mladí, začínající podnikatelé by si měli uvědomit, že služba veřejnosti je základ jejich úspěchu. Musí si stanovit, v čem je jejich životní vize, v níž chtějí předsevzatou aktivitu dělat. Podnikavci jsou odsouzeni k úpadku.

Měl jsem to štěstí, že kolem roku 1620 se jistý Antonín Baťa rozhodl, že už nebude prodělečně sedlačit, ale ševcovat. V rodině máme od té doby velký ševcovský palec. Vyrostl jsem se vzi, že chceme obouvat svět.

V 30. letech jsme vyslali na průzkum obchodních možností expera do východní Afriky. Hlásil, že je zde zbytečné cokoli podnikat, protože všichni tam chodí bosi. Druhý náš expert, vyslaný do západní Afriky, hlásil kabelem: „Pošlete vagony obuvi, neomezené možnosti podnikání, nikdo tady nenosí boty." Stal se okamžitě šéfem pro tento region. Trh se musí podnítit tím, že se v něm vyplní mezera, nebo se musí vytvořit zájem lidí o zboží.

Podnikatel by měl myslet nikoliv na výrobu, ale hlavně na potřeby zákazníka a vytrvat v překonávání počátečních překážek každého podnikání. Každý úspěšný podnikatel prošel depresemi. Je nezbytné, aby se mořil, nikoliv aby se nechal zmořit. Moc podnikatelů se dívá krachu do očí.

Když má firma třeba padesát tisíc důvodů, že zbankrotuje, její šéf má prozkoumat svůj pracovní a životní systém, jinak by došel k úspěchu. Má se i permanentně přizpůsobovat stále se měnícím podmínkám s dramatickými zvraty. V naší firmě jsme museli mnohokrát kategoricky měnit naše plány podle podmínek ve světě od 30. let.

Když se mě lidé v Československu před čtyřmi roky ptali, za jak dlouho bude tady blahobyt tržního hospodářství, v debatách jsme se shodovali, že snad za pět let. Do tohoto termínu zbývá 13 měsíců. Ale se tržní hospodářství v Čechách, na Moravě i ve Slezsku rozhojnilo, musejí prospět všichni lidé.

"RT", 6.11.93.

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

Aline and I are delighted to convey our warmest wishes to each of you for a festive holiday season.

Canada is renowned for the tolerance with which it embraces the diverse traditions and values of its people. Although we celebrate this special time of year according to our different customs and religious beliefs, we all share a common hope for world peace and harmony.

May the blessings of this season be bountiful and may they bring you serenity and happiness.

Aline et moi sommes heureux de vous souhaiter à tous et à toutes de très joyeuses fêtes.

Le Canada est réputé pour son respect des différentes valeurs et traditions de sa population. Bien que nous célébrions les fêtes de fin d'année selon nos coutumes et croyances religieuses respectives, nous partageons tous l'espoir d'un monde où règnent la paix et l'harmonie.

Puisse la période des fêtes vous combler de ses joies et vous apporter bonheur et sérénité.

Jean Chrétien

OTTAWA
1993

Navázali jsme spolupráci s populárním 14ti-denníkem jižních Čech.. Jde o "Písecké oblastní noviny", Fügnerovo nám. 42, 397 01 Písek, Czech Republic. Šéfredaktorem je Mgr. Jiří Čížek /na obrázku vpravo/ a sekretářkou redakce je Michaela Krnáčková, rodačka z Chebu. List má obvykle 8 stran a jeden celý list přehledu volných míst v Písku a okolí; poslední číslo má 440 volných míst všeho druhu. List dobře vychází s p. starostou V. Špirhanzlem, s velitelem posádky plk. V. Koudou a j. Obsah je bohatý!

Tchéquie aneb Česko à la française

Francouzi, kterým zřejmě bylo od vzniku samostatné České republiky zatěžko používat oficiální název „la République Tchèque", nakonec zřejmě jednoslovné označení „Tchéquie", ač se na ně prý dlouho zvykli. Dokonce tento nový název použil minulý týden i významný francouzský deník Le Figaro. Francie je tak další zemí, kde se postupně vžívá jednoslovný název pro Českou republiku, který u nás stále ještě vyvolává rozpaky a odmítavé postoje řady lidí. Ve slovnících a lingvistických poučkách ale Francouzi tento termín zatím nenajdou z prostého důvodu: k rozpadu Československa totiž z hlediska francouzských úřadů dosud nedošlo. Například ministerstvo vnitra prý musí, jak sdělili jeho zaměstnanci, „pro nedostatek pokynů zhora" ještě uvádět v dokumentech „Tchécoslovaquie". "RT", 16.11.93.

Většina pachatelů komunistické zvůle asi zůstane nepotrestána

Praha (ina) - Většina pachatelů komunistické zvůle z řad vyšetřovatelů někdejší Státní bezpečnosti zřejmě zůstane nepotrestána. Vyšetřovatelé Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování činnosti Státní bezpečnosti zatím zahájili za tři roky čtyři trestní stíhání konkrétních osob. Jde většinou o vyšetřovatele StB, kteří se měli protizákonného jednání dopustit v letech normalizace.

Souhrnná statistika o všech prokázaných případech politicky motivovaného nelidského jednání není k dispozici. Vyšetřování komplikuje kromě neúplných archivů i skutečnost, že řada pachatelů i obětí je již po smrti.

Úřad, který vyšetřuje zločiny bývalých příslušníků StB v období let 1948 až 1989, se dosud zabýval 1135 podněty občanů. Uzavřených případů je zatím 616. Pracovníci úřadu předpokládají, že předají vojenské prokuratuře další případy. Půjde zejména o pracovníky StB, kteří v padesátých letech brutálními metodami vyslýchali lidi ve věznici v Uherském Hradišti.

Zločiny minulosti se kromě Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování činnosti StB zabývá i Koordinační centrum pro dokumentaci a vyšetřování násilí proti českému národu.

Centrum již předalo k trestnímu řízení materiály o případech mučení a usmrcení v plzeňské věznici na Borech v letech 1949 až 1951. Mohlo by jít o první vyřešené případy poté, co byl schválen tzv. protikomunistický zákon. Stíhání čtyř konkrétních viníků by mělo být v tomto případě podle ředitele centra Jaroslava Klimeckého zahájeno v lednu příštího roku. *"MFD", 2.12.93.*

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články,objednávku inserátu,opravy adres a předplatné lze poslat na: "Kanadské Listy",388 Atwater Ave., Mississauga,Ont. L5G 2A3,Canada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří,jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří,letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice: Dobrovolné předplatné v korunách lze zaslat na adresu: Pavel Svoboda,Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

Ačkoliv centrála Společnosti přátel Kanady a Radio-Canada-International" je v Telči / Stan Dvořák, 588 56 Telč IV/194 /, největší a nejaktivnější odbočku v Praze vede paní Nada Matoušková, Nedašovská 350, 155 00 Zličín. Náš obrázek je z nedávného setkání některých členů pražské odbočky s bývv.vedoucí českého vysílání z Montreálu, paní Vesnou Alince-ovou. Je to ta paní s květinami a po její pravici je předsedkyně odbočky Nada Matoušková. Delegace Společnosti navštívila s paní Vesnou Radio Collegium,kam Vesna přispívá do "Kanadské Mozaiky". Setkání vyvrcholilo večeří v restauraci "U tří medvídků". V listopadu uskutečnila pražská odbočka besedu s MUDr.Jaro Moserovou, která začala v Praze pracovat pro UNESCO,po návratu z místa české velvyslankyně v Austrálii. Dr.Moserová navštívila loni také Kanadu, na pozvání kan.federální vlády. /Během pobytu v Totontě se setkala s krajany na Masaryktownu./ Pražská pobočka Společnosti ráda pozve na své pravidelné měsíční schůze krajany z Kanady, pokud se včas předsedkyni ohlásí písemně, příp. uspořádá setkání mimo tyto schůze. Je zajímavé,že Společnost v České republice pokračuje v činnosti /za vydatné podpory kanadského velvyslanectví v Praze/,přesto že vysílání v češtině z Montreálu bylo před několika lety z úsporných důvodů zrušeno. Nepomohly dopisy našich krajanů v Kanadě, kteří od příbuzných a přátel ve "staré vlasti" věděli, že vysílání "Kanada volá Československo" bylo nadmíru populární. Nepomohly ani dopisy posluchačů z České republiky, kterým vysílání chybělo. Doufáme,že toto vysílání bude v budoucnosti zase obnoveno.

Ze života krajanů

Jak pokračuje záležitost s knihami? Správní rada Veřejné knihovny v Mississauga se omluvila za zničení 2.000 knih,z toho 700 českých,včetně knih od K.Čapka,Kafky,Škvoreckého a Kundery. Krajan W.S. napsal paní starostové,že by se mělo zjistit,kdo na ten nešťastný nápad přišel a proč.--V Elgin Theatre budou dávat česky Janáčkovu "Kaťu Kabanovu", 15.1.-4.2.94. Tel.872-2262. Elgin Theatre je v č.189 Yonge St.,Toronto.--Moravský list"RT"přinesl delší článek o krajanském ing. Jiřím Nováčkovi. Pracuje pro DA /Dowty Aerospace/v Peterborough, Ont.--Paní Anuš Benešová ze St. Catharines,Ont. oslaví 21.1.94 "70".Neuvěřitelné..--Otevření kavárny Slávie se dostalo i do novin v Ottawě a jinde. Zásluhu měl prez.Havel.--4 gymnastky z Vítkovic soutěžily úspěšně v Montreálu. Vedla je R.Meyerhoferová.--Ruda Čech s paní žijí nyní v Ocala,Fl.--Popel Dany Kanýzové z Toronta byl uložen do rodinné hrobky v sebranickém hřbitově.Bylo jí 44 let a v Kanadě žila 25 let.--Lidka Maláčová se rozhodla trávit zimu v teplejším podnebí:v Palm Springs,CA.--Dp.Paul P.Šebor má novou adresu:P.O.Box 640, 215 Pine St.,Stayner,Ont. LOM 1SO.--Pí L.Storzerová /1652 Mountbatten Pl.,Victoria,BC,V8S 5J9/ má na prodej dobré české knihy,včetně K.Čapka,V.Škutiny,V.Havla. Napište si o seznam.--Bulletin"Čtení z prérie" /13136-135th St.,Edmonton,Alta.T5L 1Y5/ se zabýval rozdílem pojmů exulant a emigrant. Rediguje Jiří Valtr. U něho lze objednat za $7 novou knihu Vlad.Kříže "Arbor Mundi-Principia".--V Torontě zemřel v září 93 krajan Rudolf Mičola,který se před únorem 48 doma angažoval v soc.dem.straně.--MUDr.Vlasta Vivian Havlasová z Lakefield,Ont. nám sdělila,že její manžel,MUDr.Mirko Havlas,zemřel za tragických okolností 15.července 93. Před odchodem do Kanady v r.68 působil v Liberci.--Liberální strana nár.sociální v Praze vydala"Výzvu krajanům v zahraničí".Kopie zájemcům pošle V.Velechovský,6 Thicket Rd.,Toronto,Ont. M9C 2T3. Tel. /416/ 621-5948.--Pplk.J.Moldřík nám sdělil, že skupina českých a slovenských armádních a let.důstojníků se z Camp Borden 10.12. vrátila do vlasti. Kanadou byli nadšeni. Výcvik trval 6 měsíců.--V Hamiltonu zemřel 8.7.93 oblíbený kněz, dp.Frant.Waligora,85. Pocházel z Opavska. Jako student bohosloví se v r.44 hlásil do čs.armády. Knězem se stal v 60ti letech.--V Praze zemřel býv.kan.pošták Šimek.--Na prodej za výh.podmínek nebo k pronajmutí je kondo apt.ve Ft.Pierce,Fl.;zájemci pište na:D.Enzman,2210 Harbor View Dr.,Dunedin,Fl.34698.--Int.dekoratérka,arch.Václava Matušová,vyniká v Torontě. Narodila se v Pardubicích 28.9.1943.--Jiří Parker-Kvaček popsal zážitky z návštěvy vých.Čech; vinou knedlíků přibral 15 liber a ještě je v BC neshodil.--Akrobatická verze českého letadla Zlín 142C bude brzy k pronajmutí na letišti na torontském ostrově. Výroba je v Collingwoodu.

Jak se Antonín Čermák proslavil v Americe

Také sledujete se zájmem zprávy o všelijakých současných křeťuřských a pašeráckých kouscích s lihovinami, cigaretami, drogami a o prodeji závadného zboží v naší republice. Nebo jak bystří celníci zabavili zásilku heroinu?

Přátelé, to všechno je úplná idylka proti tomu, co se dělo v letech po 1. světové válce v Chicagu v Americe! Jistě je vám známo, že Chicago leží na Michiganském jezeře, je největším vnitrozemským přístavem světa, největším železničním uzlem světa, a také třetím největším českým městem, protože tam prý žije přes 300 000 Čechů a Slováků. Ve městě a okolí se počítá kolem 7 milionů obyvatel a je to bohatý kraj zemědělský, kraj dolů, hutí, gigantických jatek, železáren, oceláren, konzerváren, papíren, strojíren, automobilek... A víte, co znamená indiánský Šekagua? Místo tchoří! Podle toho dostalo Chicago své jméno.

Ve 20. století se však ve městě začala objevovat dvounohá škodná. Na jeho rozkvětu a bohatství začali cizopasit gangsteři - pašeráci lihovin, opia a kokainu vydělávali statisíce na zdraví amerického lidu. Stát se počal bránit, avšak gangsteři se semkli do organizace, zahnízdili se v Chicagu a podplatili úředníky a policii. Starosta města Thompson byl pouhá figura, vycpaná gangsterskými dolary, a městu vládly špinavé peníze podloudníků. Kde ty nestačily, rozhodovala krátkou cestou automatická pistole. Obyvatelstvo tonulo ve smrtelném strachu. Městská správa byla rozvrácena a stála před krachem ...

A do té mely přijít náš člověk, obyčejný Čecháček, a udělat pořádek! Ale to vám musím nejdříve říci, jak se k tomu dostal.

Kdysi před koncem 19. století přistál i s rodiči pod svobodou jeden z mnoha přistěhovalců. Tehdy prý 50 000 i více duší ročně odjíždělo z naší vlasti do Ameriky! To množství se zdá být až neuvěřitelné. Tonda Čermák začínal v Americe s prázdnýma rukama. Častěji bývat hladový než sytý. Rozvážel hospodynim po Chicagu metráky palivového dříví. Dřel prý víc než kůň a spořil centík k centíku. Když mu kapsa cinkala slušně dolary, zřídil si vlastní hostinec, z něhož vytvořil postupně lepší podnik a středisko drobných politiků. Stal se podnikatelem a politikem. Byl znám jako člověk poctivý, otevřený a přímý a nezměnil se ani při své politické činnosti. Už v roce 1902 byl členem sněmovny státu Illinois.

V době nejhoršího rozvratu městské správy rozdrtil ve volbách zkorumpovaného soupeře a roku 1931 se ujal úřadu starosty Chicaga! Vyhnízel úplatné úředníky z radnice a spřežence gangsterů z policejních služeb. I když podplacený tisk proti němu bojoval.

Čermák, klidný muž s cvikrem, wilsonovského vzezření, očistil město od gangsterů, na které byla policie slabá! Dal Chicagu možnost nového vzestupu. Avšak doba nebyla jednoduchá. Po "černém pátku" na newyorské burze roku 1929 akcie letěly dolů, průmysloví kapitáni se pokládali a bankéři se stávali žebráky. V USA řádila krize. Stále víc a víc lidí ztrácelo práci. Nebylo sociální ochrany a ulicemi šla nouze ... V té době se v demokratické straně prosadil silný muž s programem politiky ke zmírnění těžké hospodářské krize, jež dolehla na Spojené státy a stupňovala se v souvislosti s krizí světovou. Byl to F. D. Roosevelt a mezi prvními, kdo ho podpořili, byl Antonín Čermák. V roce 1933 Roosevelt zvítězil ve volbách a stal se prezidentem Spojených států.

Nový prezident projížděl státy Unie. V Miami vypálil proti němu vrah, najatý jeho politickými odpůrci, vražedné střely. Dvaapadesátiletý starosta Čermák, který prezidenta provázel, vyměnil se jako chlapec, zakryl nového prezidenta Unie a zachytil vlastním tělem střely určené Franklinu Rooseveltovi! Když se prezident sehnul k Čermákovi, z jehož těla odtékal život několika krvavými stružkami, zašeptal chicagský mayor: "Jsem šťasten, že jsem to já místo vás ...!"

Stalo se to v roce 1933. Jeden z prvních projevů prezidenta Roosevelta patřil smuteční vzpomínce na Antonína Čermáka.

Letos uplynulo od této historické události šedesátlet. Na starostu Čermáka dosud v Americe nezapomněli. Ani na jeho symbol - koště, s nímž šel do volebního boje vymetat Chicago.

Byl jedním ze statisíců českých lidí, kteří zmizeli v dalekém světě. Někdy si myslívám, že ti nejschopnější a nejčestnější z nich nám doba chyběli a chybějí. a že po nich zůstala nezaplněná mezera.

Zdeněk Mikeska

TO JE NADHLED

"Sousede, půjčte mi asi tak deset kýblů vody."
"Proč? Vy máte přece taky studni."
"Mám, ale spadla mi do ní tchýně a hlava jí ještě kouká z vody."

"Tmky-Bmky",P.O. Box 55,763 12 Vizovice,Czech Republic.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West.
TORONTO, ONT M6J 1E4

Tel.: 364-1787

hospoda u vlastičky
Heart of Europe PUB

632 Queen Street West
Toronto, Ontario M6J 1E4
Tel: (416) 504-0870

Sponzorujte archeologický průzkum

22 října 1992 jednala na Magistrátě města Pardubic odborná komise, která zvažovala možnost záchranného archeologického průzkumu v chrámu sv. Bartoloměje v Pardubicích u příležitosti chystaných stavebních prací v chrámu (vymalování, výměna podlahy) a chystaného napouštění Císařského náhonu. Průzkum, jehož finanční náročnost odhadla komise na 400 000 Kč, by následoval po provedení optické sondy do pernštejnské hrobky, kterou nabídla zdarma renomovaná pražská firma pro obnovu památek MURUS. Průzkum by umožnil ve spolupráci s antropologickým oddělením Národního muzea v Praze nejen odborné zhodnocení nálezů v pernštejnské hrobce, jež je letitým předmětem legend a patří k velkým otazníkům pardubické historie, ale též přesnější datování počátků města Pardubic. Presbyterář chrámu sv. Bartoloměje má totiž románské základy.

Investorem prací bude Arciděkanský úřad v Pardubicích (Kostelní ulice). Zveřejňujeme číslo účtu tohoto úřadu:

INVESTIČNÍ BANKA
pobočka PARDUBICE
účet číslo 1839-561/0510

Průzkum proběhne pod záštitou Magistrátu města Pardubic a za jeho finanční podpory. Proto se můžete obracet na náměstka primátora města ing. Romana Linka (Magistrát města Pardubic, Pernštejnské náměstí č.1).

Děkujeme za Váš zájem a podporu. Vaše firma bude jmenovitě uvedena jako sponzor této atraktivní a záslužné kulturní akce.

PhDr. Jiří Kotyk

kultura

Nejen děti si budou pamatovat...

Věra Němečková (3. 2. 1930 — 8. 2. 1993) si vytyčila pro svůj život ušlechtilý cíl: seznamovat ty nejmenší s opravdovým uměním, zaměřit jejich první krůčky do světa krásy a nenápadným poutavým způsobem v nich probouzet schopnost samostatně se v něm začít orientovat. S hlubokou znalostí dětské mentality a s nepopsatelně citlivým pedagogickým přístupem pořádala pro děti ve školkách za jejich aktivní účasti hudební pohádky u klavíru, jakési koncerty a divadlo jednoho herce, s vysokou společenskou úrovní od prvního okamžiku, kdy si děti samy rozestavěly židličky do řad kolem pianina. V tu chvíli byly v koncertní síni a začaly platit všechny zákony posvátné koncertní atmosféry. Pak následoval koncert krátkých skladbiček, ale opravdových skladatelů, jako jsou např. Ilja Hurník, Petr Eben, Jan Hanuš, Luboš Sluka, Karel Odstrčil, Václav Trojan, Josef Páleníček aj., koncert nenápadně a nepozorovaně prokládaný vysvětlením, jak tóny vysoké a nízké, hudba pomalá, rychlá, tichá, hlasitá atd. dokáží vyjádřit radost, smutek, veselí, shon, slavnostní náladu. . Těch skladeb bylo v různých pohádkách přes šedesát. A děti si je skutečně pamatovaly, jak se ukázalo v koncertech na přání, kdy se hlásily: zahrajte nám tu hudbu, jak princezna pláče, a jak rytíř cválá na koni, jak se motýl honí nad rozkvetlou loukou, a jak uhání jelen, a ten svatební pochod, jak letí vlaštovka a... a... a... a paní učitelka hraje a hraje, dokud se všechno nepřehraje, protože dětí zní na jednu skladbičku nezapomenou. A někteří z těch starších si dokonce vzpomenou, co jim paní učitelka hrála před rokem. O pohádkové koncerty Věry Němečkové byl totiž takový zájem, že se do svých školek dostala při nejlepší vůli jen jednou za rok. Dělala to téměř plných třicet let a ročně ji slyšelo přes 10 000 dětí.

Snad je to zvláštní nekrolog, ale nedokázal jsem ho napsat jinak, když každý den s hrůzou sleduji, kolik se věnuje času a prostředků na vymývání dětských mozků různými zahraničními hvězdnými válkami apod. a doma nám ve vší tichosti odcházejí skutečně obdivuhodné osobnosti. Posluchači z koncertních síní ji zřejmě neznají, na Pražských jarech nehrála.

Věra Němečková byla jednou z těch postav, které neměly chybět v galerii elity národa. Chtěl bych ji tam zařadit alespoň touto malou vzpomínkou.

CYRIL POLÁCH

Waldemar a Olga Matuškovi žijí v Madeira Beach, na Floridě. Nedávno byli v Praze přijati prez. Havlem.

Když se v roce 1963 objevila ve Formanově filmu Konkurs zpěvačka (a nyní i německá baronka) ***YVONNE PŘENOSILOVÁ****, nikdo netušil, že o pár let později již bude uvádět písničky na vlnách stanice Svobodná Evropa, protože doma se dostane „na index". Nyní se ale domů vrací – a společně s Pavlem Bobkem natáčí v Supraphonu desku Zvláštní věc.* (miš)

Každý bude muset přiznat, jak velký je jeho majetek

P r a h a (tma, iv) - Všichni občané a právnické osoby budou povinni v určených letech vždy do 31. května předložit finančnímu úřadu majetkové přiznání. Poprvé tak podle novely učiní v roce 1995, poté znovu v roce 1997 a pak vždy po třech letech. Vyplývá to ze zákona, který včera na základě vládní předlohy schválil parlament.

Poslanci včera rovněž přijali zákon, jímž se snižuje maximální sazba daně z příjmu právnických osob ze 45 na 42 procent a u fyzických osob ze 47 na 44 procent.

V návaznosti na růst životních nákladů zvyšuje novela nezdanitelnou částku ze základu daně u fyzických osob z 20 400 na 21 600 korun. Rovněž se zvýší nezdanitelná částka na nezaopatřené dítě z 9000 na 10 800 korun s tím, že se základ daně u poplatníka o tuto částku sníží.

ČTYŘI HODINY OD NIAGARSKÝCH VODOPÁDŮ

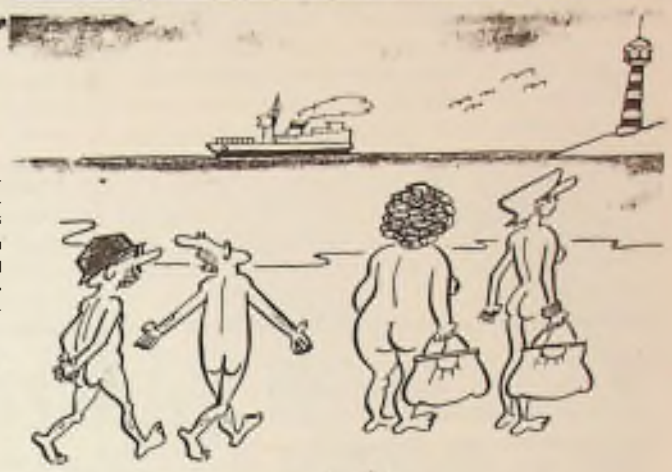
T.O.
STREET
O.E.W.
Niagara
NIAGARA
200 Niagara St
ST. CATHARINES
646-7300

George & Hana Beneš

Otevřeno denně od 11ti hod. dop.

Přísnější kritéria při náboru policistů

P r a h a - Při náboru nových policistů budou kladeny přísnější nároky, uvedl na včerejší tiskové konferenci v pražské policejní škole náměstek ministra vnitra Martin Fendrych. Nově přijímaní policisté budou například muset mít nejméně maturitu. K otázce platových poměrů policistů přítomní zástupci ministerstva vnitra prozradili, že průměrný hrubý plat pražských policistů činí 11 300 Kč, přičemž nástupní plat absolventa policejní školy se pohybuje mezi sedmi až deseti tisíci korunami. *"MFD", 4. 12. 93*

ALE NE, KOPAČNĚ, TA NALEVO JE MOJE ŽENA A TA NAPRAVO MOJE TCHYNĚ ....

LIBRI PROHIBITI ja nezávislá knihovna a čítárna v č.2 na Senovážném náměstí a majitelem je obětavý Jiří Gruntorád /na obrázku/. Má nespornou zásluhu o zachování vzácných publikací čs.poúnorového exilu. Vydavatel t. l.mu v červenci t.r. daroval celé ročníky "Skutečností", Haisových "Odborových rozhledů", "Sklizně" red.A. Vlacha, "Čs.novin" red.K.Marka, "Svob. Zítřku" red.Ludka Stránského a "Kanadských Listů" od června 1980. Napsal nám nedávno:"..byl to skvělý dar. Je to opravdu úžasná kolekce, nic podobného v Praze vůbec dosud nebylo. Chodí si v tom studovat vědci z Ústavu pro českou literaturu a spousta dalších zájemců. Nedávno slavila knihovna 3.výročí založení. Během recepce poděkoval vedoucí několika lidem ze zahraničí, kteří se zvlášť svými dary zasloužili; Zdeněk Mastník, V.Hora, V.Prečan, M.Jelínek, V.Nevlud, Jar.Bouček a Mirko Janeček. Členem Společnosti je mimo prez.V.Havla také: Eva Kantůrková, P.Tigrid, Jan Vladislav, Hana Ponická, Josef Jelínek, Vlasta Ježek a Michal Holeček. Knihovna má 1.500 exilových a krajanských publikací a na 2.000 samizdatových publikací. J.Gruntorád ví, že obětavost novinářů čs.exilu nebyla zatím domovem oceněna.

NAŠE ROVY

Těsně před uzávěrkou se dovídáme, že 20.12.93 zemřel v Mississauga známý krajan Ján Belan, 74. Narodil se v Nitře 9.5.1919. Pozůstalé rodině vyslovujeme naši soustrast.

Nové nařízení o minimální mzdě

Počínaje prvním týdnem v lednu roku 1994 budou platit nové minimální mzdy:

	Nové sazby	Předchozí sazby
Základní mzdy (zahrnují práci v domácnosti a mzdy za sklizeň)	$ 6,70*	(6,35)
Studenti do 18 let	6,25*	(5,90)
Číšníci v restauracích	5,80*	(5,50)
Lovečtí/rybářští průvodci	67,08**	(63,50)
Lovečtí/rybářští průvodci	33,50#	(31,75)

* hodinová mzda, ** 5 a více hodin denně,
# méně než 5 hod. denně.

Maximální ceny od ledna 1994 za jídlo a stravu, s kterými je možno počítat při výpočtu minimální základní mzdy pracovníkům:

Pokoj	- samostatně (týdně)	31,00	(28,40)
	- společný (týdně)	15,50	(14,70)
Jídlo	- (jednotlivě)	2,50	(2,35)
	- (týdně)	52,50	(49,35)
Ubytování se stravou (týdně)			
	- samostatný pokoj	83,50	(78,75)
	- společná místnost	68,00	(64,05)
Ubytování v domku (týdně) pouze pro sezónní zemědělské dělníky:			
	- s příslušenstvím	97,15	(92,10)
	- bez příslušenství	71,70	(67,65)

O další informace volejte místní úřady ontarijského ministerstva práce.

Ontario

Pojištění je věc důvěry

SunLife of Canada

38 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.
Senior Representative

Tel. 626-3004

21 Four Seasons Pl., Suite 330, ETOBICOKE, Ont. M9B 6J8

Východně od 427

O LETCÍCH

Letošního Sylvestra oslaví 50.výročí svadby Robert Koblovský s manželkou Lucille; foto příště. Žijí v Pickering,Ont.--Plk.let.Vladimír Cupák,81, zemřel v Brně 29.9. 93. Oznámil nám to jeho kamarád od 311.perutě Emil Boček.Foto přineseme.--Stále se nemůžeme dostat k otištění fotek půjčených od J.Lenhoffa.--Oldřich Hlobil se nar.9.11.1915, zemřel v Děčíně 20.5.91. Jeho životopis máme.--Populární v Praze je kniha o plk.Kordovi z Amityville,NY "Pilotem RAF".--Nová kniha:Č.Sládek"Osudy palubního střelce" /o Pavlu Svobodovi/;sestřelen v Šiškově posádce,zajat,uprchl s kan.pilotem Bastablem a přidali se k podzemí u Brna.--F.Fajtl napsal předmluvu ke knize F.A.Smith-a"633.skvadrona". Popisuje útoky na spec.cíle.--Gen.Ján Ambruš v České útulně v Chicagu stále touží po Praze nebo Bratislavě.Napsal nám to jeho přítel Š.Kopecký z Palatine,IL.--Nová kniha: Dušan Schneider:"Pilot RAF vypráví",osudy Bohuslava Budila,nar.23.9.1911,zemřel 11.2.1990. Knížku nám let.poslala jeho neteř pí Marie Budilová z Brna. Publikace má 110 stran.--Dr.Burián dokončuje v Uh.Hradišti rukopis o letcích okresu.--Roger Darlington,manžel Violety Kuttelwascherové,podepisoval v Praze české vydání knihy"Noční jestřáb".Angl.verze má název "Night Hawk". Darlingtonovi navštívili také Havl.Brod.--F.Tikovský nám poslal několik krásných záběrů z let.ceremonie v Dejvicích,ale nedostalo se nám místa.--Polské eso W.Urbanowicz napsal článek o kolegovi od 303. Sq.J.Františkovi pro "L+K". Týž list měl dokumentární článek o let.pionýrovi inž.Vlad.Šimůnkovi,který se narodil v Rosicích u Pardubic v r.1903 a zemřel 26.7.1992. Kladná byla recenze knihy gen.A.Lišky"Cesty mužů".--Dalimil Matus /Austrálie/ navštívil rodné vých.Čechy a poslal nám pohled z Chrudimě.--V tisku jsou knihy-J.Sehnal "Kočičí oči" a V.Šorel"Češi a Slováci v oblacích".--Předseda Pavel Sviták svolal Valnou hromadu Letecké Historické Společnosti na 20.12. v Praze-Holešovicích. Spolupracují s "Let.listy".--Jan Toncar z Anglie navštívil USA,vč.Havaje.--V delegaci z Anglie, která na náklady ČR přiletěla do Dejvic z Anglie byli mj.: gen.J.Muzika,gen.Jiří Hartman, plk.Vl.Soukup,plk.M.Liškutín, plk.R.Půda,plk.R.Petr,ppłk.M. Groffčík,plk.MUDr.K.Macháček, ppłk.Al.Pokorný-Barry,ppłk.Fr. Velebil,plk.V.Šikl,plk.I.Tonder,mjr.Jiřina Tonderová.V Praze se připojil plk.M.Ludikar.--V Luhačovicích má žít býv.letec RAF Macháček.

Plk.Jaroslav Gajdoš s paní Charline /texaskou Češkou/ v Las Vegas. "Jerry" sloužil v 50.letech u čs. stráżních jednotek v rámci americké armády v Evropě /pod kpt.K.Černým/,později šel k USAF a sloužil ve Vietnamu. Jeho manželka Charlinē byla po 12 let sekretářkou velícího důstojníka 15.americké letecké armády na základně "March Field" v Kalifornii. Oba byli jako čestní hosté pozváni k oslavám 50.výročí založení 15.letecké armády na AFB Travis u San Francisku 1.listopadu 93. Nikdo nepochybuje,že tento krásný manželský pár má létání a letectvo v krvi.. /Nedávnými požáry v Kalifornii nebyli postiženi./

ZÁKLADNÍ KÁMEN POLOŽEN

Václav Tikovský

Položení základního kamene k památníku čs letců, padlých za II světové války, se stalo skutečností. Jak několik týdnů před tím avizoval Svaz letců České republiky, který spolu se Svazem českých zahraničních letců 1939-1945 a Svazem letců svobodného Československa v Londýně tuto akci probudil k životu, stalo se tak 29.10.1993. Přesně v 10 hodin vykročil z budovy generálního štábu Armády ČR její vrchní velitel, president republiky Václav Havel v doprovodu četných vojenských osobností. Když zaujal své místo na prostranství obklopeném četnými hosty, mezi nimiž dominovali především bývalí váleční letci, obřad započal projevem starosty Obvodního úřadu Prahy 6 Jiřího Hermanna. Pan starosta ve svém krátkém projevu ujistil přítomné, že obvod Prahy 6 přijal volbu umístění památníku na svém území jako mimořádnou čest a že učiní vše, co bude v jeho silách, aby prokázal, že je ji hoden.

Po něm následoval projev ministra obrany doc. Ing. Antonína Baudyše. Položení základního kamene vyzvedl jako významný čin oslovující celou naši veřejnost, který se stává další splátkou morálního dluhu, oprávněně pociťovaného jako dosud trvající. V další části projevu zhodnotil 75 let čs. letectví. Ve výstižném nástinu je charakterisoval jako dynamicky se rozvíjející obor, jenž v meziválečném období postavil naše letectví naroveň vyspělých a daleko mocnějších států. Svými úspěchy získával mladé ČSR věhlas a popularitu.

V období válečném bylo pro naše letectví příznačné, že lidé s ním spjatí se postavili na stranu demokratických sil a ve velkém světovém zápasu si získali respekt, obdiv a uznání jako ukáznění a odvážní bojovníci, nevahající pro vítězství nasadit své životy. Připomněl, že 568 československých letců přineslo oběť nejvyšší, která si zasluhuje ocenění a stále viditelné připomínky ve formě památníku bez ohledu na uplynulý čas. Vyjádřil přesvědčení, že monument, k němuž dnes klademe základní kámen, bude probouzet obdiv, úctu a touhu pokračovat v tradicích čs. letectví i v mladé, nastupující generaci. Jako termín odhalení stanovil 28. říjen příštího roku.

V podobném duchu promluvil i předseda Svazu českých zahraničních letců plk. v.v. Stanislav Hlučka. Vzpomněl nejen padlých kamarádů, jimž bude památník zasvěcen, ale i dlouhých let strádání v kriminálech a pracovních lágrech komunistické totality, jimž byla většina zahraničních letců vystavena. Při zakončení svého projevu vyzval presidenta republiky, aby provedl závěrečný akt.

Václav Havel, který už svou osobní účastí na Memorial Air Show v Roudnici jednoznačně vyjádřil nejen svůj vztah, ale i společenskou závažnost akcí týkajících se čs. letectví, poklepem kladívka na žulový kámen nesoucí pamětní nápisy a pilotní odznak z meziválečného období stvrdil fakt jeho položení.

Původně zamýšlený průlet pozdravné letky se vzhledem ke špatnému počasí nekonal.

* * *

Na slavnostní akt na Vítězném náměstí navázal další program v aule ministerstva obrany. Na valech, kam byli účastníci převezeni autobusy, Úvodní projev přednesl inspektor českého letectva genmjr. Ing. Pavel Strubl, který vyslovil řadu zajímavých a podnětných myšlenek.

Potvrdil význam organisačního úsilí M. R. Štefanika za I. světové války, díky jemuž se osm českých letců mohlo zúčastnit vzdušných bojů ve Francii. Připomněl zakladatelskou úlohu příslušníků leteckých oddílů bývalého Rakousko-Uherska, kteří stáli u kolébky vznikajícího čs. letectva. Ve stručné rekapitulaci se i on zmínil o nejvýznamnějších úspěších meziválečného období. Při citaci exportních úspěchů našich letadel učinil exkurs k nedávné návštěvě delegace z Litvy a připomněl její zájem o naši leteckou techniku. České letectvo učinilo kroky, aby mohlo do vínku rodícího se litevského letectva přispět darem dvou letounů L-39 (viz minulé číslo LL).

V posaží zabývající se poválečnou situací v čs. letectvu uvedl, že 132 zahraničních letců se rozhodlo pro nový exil a odešlo z vlasti. Zmínil se rovněž, že v 60 letech komunistický režim dokázal obratně využívat našeho letectví ke státní propagaci. Připomněl velkosérie typů L-29 (vyrobeno více než 3500 kusů) a L-39, která se dočkala nemenš pozoruhodné produkce.

O současném letectvu České republiky řekl, že je letectvem velmi mladým, v němž je nyní hlavní úsilí zaměřeno na kompatibilitu s letectvy vyspělých evropských států. Zároveň ujistil přítomné válečné letce, že dnešní příslušníci letectva navazují na ty tradice, které oni vytvářeli.

Významný projev též přednesl předseda Svazu letců ČR plk. v.v. Ing. Josef Pavlík, který připomněl, že Svaz letců byl trvalým souputníkem čs. letectví v časech dobrých i zlých. Zdůraznil jeho podíl při organisaci odchodů našich letců do zahraničí v 39. roce a nacistickou persekuci, jíž byli jeho funkcionáři vystaveni (popravy v roce 1942).

Ocenil nadšení předcházející generace, která dokázala Svaz letců obnovit v poválečné době. Třebaže se brzy dočkal nového zákazu činnosti. Za cenný považují i jeho postřeh, že v současné době se na odboji za II. světové války snaží přiživit i mnozí podnikavci z vyloženě zištných důvodů, k čemuž bychom neměli zůstávat netečni. Upozornil také na neutěšenou současnou situaci, kdy vojenské letectvo je v důsledku mezinárodních odzbrojovacích aktivit zmenšováno a sportovní letectví atomisováno. V závěru svého projevu se zabýval otázkou získání prostředků na zbudování památníku, o nichž nutno předpokládat, že dostoupí nemalé výše.

Po pozdravných projevech zástupců Svazu letců svobodného Československa v Londýně a letectva Slovenské republiky vystoupil se zdravicí i Wing Commander Richard Foster, vojenský letecký přidělenec Velké Británie a čestný člen naší Letecké historické společnosti. Jeho vystoupení získalo sympatie bezpochyby všech přítomných, a to nejen tím, že bylo přednesено ve velmi slušné češtině, ale i tím, že připomnělo, že i britská RAF letos v dubnu (za stejně špatného počasí) oslavila 75. narozeniny. Tlumočil tedy blahopřání všech jejích příslušníků jako našich jen o něco starších bratří, kteří doufají, že nám budou moci *pogratulírovat* (citují doslova) k mnoha dalším narozeninám.

Podotkněme při této příležitosti, že pan britský letecký přidělenec dosud nechyběl na žádné naší akci oficiální povahy, a že se kromě toho pravidelně zúčastňuje všech akcí, na nichž se podílí nebo je pořádá LHS. Stal se pro nás osobností nejen váženou a ctěnou, ale i lidsky blízkou - *je prostě naším Dickem Fosterem.*

Aplaus všech přítomných vyvolalo sdělení, že plk. v.v. Josefu Pavelkovi, bývalému příslušníku 311. perutě RAF, přišel zcela nedávno dopis, který mu potvrzuje zničení německé ponorky U-1060, na kterou zaútočil jako kapitán osádky Liberatoru 29. října 1944.

* * *

Položení základního kamene k památníku čs. letců padlých za II. světové války se stalo úspěšným vyvrcholením oslav 75. výročí vzniku čs. letectví, akcí plné zdařilou a inspirující, k níž se budeme ještě nejednou vracet. ✈

Letecké listy

Skupina účastníků Leteckého Dne 1993 v Hradci Králové: zleva-plk.J.Balejka, mjr.Zajíc, gen.K.Mrázek, gen.Jaške, gen.Muzika, gen.Hartman a historik Jan Rail z Náchoda.

Plk.let.Emil Foit,DFC, se narodil v Brně 12.3.1913. U letectva sloužil od r.1934 a něm.Protektorát opustil 7.5.39. Přes Polsko šel do Cíz.legie v sev.Africe a do Anglie se dostal z Casablanky. Sloužil pak u 82. a 310.čs.stíhací perutě,které od 15.1.43 velel. DFC dostal v prosinci 44 /měl už 3 čs.vál.kříže/ a přešel na Inspektorát. V osvobozené ČSR velel 10.stíhacímu pluku ve Kbelích. Do exilu odešel v březnu 48 a v Anglii byl opět přijat k RAF. Jako Air Controler sloužil na Cejlonu, v Irsku a v Anglii. Tam také zemřel 18.6.1976 a je pohřben v Newquay,Cornwall. /Bratranec J.Machka./

O VOJÁCÍCH

Býv.Cizinecký legionář Mirek Kavka žije se svou paní franc.původu v Largo na Floridě. Operují luxusní apartmenty v č.10464-106th Ave. N.,Largo,Fl.34643. Tel. /813/391-6045.--Postupně se dostaneme k přetištění dokumentárních fotek,jež máme půjčeny od pí Víly Bechyňové z Mariánek.--Máme foto Comandanta J.Kalety z 24.12.49 v Indočíně.--Velitelem 2.roty v Anglii byl škpt.Kukla.Co se s ním stalo?--V Dubicku u Zábřeha žije také Václav Urbášek.--Máme podrobný životopis MUDr. Františka Šťastného,který sloužil na západě i na východě. Přineseme i s fotografií.--Máme pěkné foto J.Petrvalského,ale nevíme o něm nic. Kdo nám pomůže?--Vyjímečná nabídka za $4:6 knížek"Zborov-Tobruk-Dukla",1893-1993,vydaných k 100.výročí narození arm. gen.K.Klapálka.--Kdo z našich prošel para výcvikem,určitě se pamatuje na sympatického Skota,plk.M.Crosbyho. Nyní se dovídáme z "Daily Telegraphu" ze 17.11.,že plk.Crosby /přáteli zvaný "Bing"/ v Anglii zemřel. Jeho kniha vzpomínek "The Irregular Soldier"má vyjít v r.94.--Velitel Mírova a tryznitel mnohých čs.záp.vojáků a letců žije na adrese:O.Kohlíček, 109 Dundas St.,Brantford,Ont. N3R 1S4,Kanada.--Jednu z posledních fotografií Milana Kozáčka nám zapůjčil G.Galko z Kalifornie.--Sérii přednášek o záp.armádě měl na Moravě plk.Robert Pavlík. Přednášky nazval:"Válečné cesty světem". V mládí byl vynikajícím sportovcem a jeho koníčkem bylo horolezectví. Přes Polsko a Rusko se dostal do Bejrutu a do Agde. Na franc.frontě patřil k důstojnické jednotce a v Anglii prošel paravýcvikem. Válku skončil jako instruktor u Angličanů.--Novým rektorem Vojenské akademie v Brně se stal pplk.doc.ing.Josef Moc, 40.--1.5.93 zemřel v Berkeley,West Virginia,leštinský rodák Robert Čulík,75. V Brně začal studovat vys.zeměd.skou,ale po okupaci v r. 39 odešel do Francie a tam se skupina studentů s prof.Kvíčalou přihlásila do čs.jednotek. V Anglii sloužil u 1.praporu 1.tankové brigády. Po válce doma dostudoval zem.obor a v r.1946 se dostal na stipendium do státu Michigan. Po doktorátu se stal toxikologem u firmy Du Pont v Delaware. Vychoval 7 dětí.--Z.Patka poslal data o Fr.Adámkovi,rodáka z Leštiny,který byl na jedné čs.poštovní známce v r.45.--Do "Klubu přátel lounska"se přihlásil Ruda Brill z Corunna,Ont.,jakož i jeho paní Emilie,roz.Hesová.--Krajany a kolegy letce pozdravuje býv.učitel v Anglii Rudolf Čapek. --Lad.Blahník se ozval z Kladna.--U svob. Francouzů sloužil Viktor Perner,rodák terezínský. "Český deník" o něm přinesl článek pod názvem "Neprávem opomíjený". Materiál pečlivě sestavil Ivan Procházka,Evropská 662/97,160 00 Praha 6-Vokovice. Perner žije v sev.Čechách.--Přátelé v Praze očekávají návštěvu JUDr.Václava Nebeského z Kady. Jde o příbramského rodáka.--Kanonýr Frant.Žák pochází od Písku.--A.Vyhňák dokončuje rukopis o gen.Eliášovi. Za materiálem se rozletěl až do Austrálie..-- Nové materiály obsahuje kniha P.Radosty "Proti-komunistický odboj",156 stran.--32 veteránů kijevské operace před 50ti lety se účastnilo setkání v Ostravě.--Mezi Rychvaldem a Michálkovicemi se v těchto dnech dožívá 93 let paní Cecilie Šlosarčíková,která v r.39 byla na "polské straně" a pomohla několika desítkám vojáků a letců za hranice. Není organizována v žádné odbojové organizaci; říká,že převádění považovala za svou vlasteneckou povinnost. Její syn Jan Šlosarčík má adresu: Samčanka 294, 739 15 Staré Hamry,ČR.--Přes 100 veteránů Čs.samostatné obrněné brigády se po 50ti letech sešlo v Mor.Třebové. Brigáda čítala na konci války 4.046 mužů,z toho 365 důstojníků. Velel jí gen.Alois Liška.-- Podle historika J.Řoutila z Leštiny,u Sokolova bojovali:Hynek Voráč z Bohuslavic u Zábřeha a Kurt Wolf z Lipníku nad Bečvou. Oba padli. --Posledním žijícím příslušníkem "Hanáckého pluku ruských legií je v Praze žijící 98-letý Karel Stibor. 5.11.ho ve zvláštní audienci přijal prez.V.Havel.--"Den"přinesl článek"Historie a současnost Čs.Obce legionářské",která byla obnovena 8.10.1991.-- Hledáme syna dr.K.Lochera,který má působit jako zubař na Tasmánii.--Bob Moravec měl 4.11.93 prý "80". Nevypadá na to..--U svob. Francouzů sloužil Frant.Lopauer,který žil v S.Francisku a od r.91 v Praze. Marodí.. --George Schwarz z Picton,Ont.se zhrozil, když se mu do rukou dostala angl.knížka nazvaná "A Guide to the Beer Halls of Prague!" --Na věčnost odešli:Karel Kuček,OBE,kanonýr a býv.baťovec,zemřel v Anglii 19.9.93. JUD r.Jiří Opočenský zemřel v Praze 24.9.93. V Hradci Králové zemřel gen.Július Koskovič. Plk.Simčina v Brně, plk.Jaroslav Tovipič a plk.Josef Kříško,oba v Praze. Čest jejich památce!--JUDr.John Pressburger z Edinburku přispěl zajímavým úvodníkem do"Bulletinu čs.exulantů",který vychází v sev.Anglii..

Na slovo vzatým znalcem vojáků a letců 2.války je mladý historik Zdeněk Patka /Školská 8, 789 01 Zábřeh/. Je vždy vítán na besedách veteránů na Moravě,pro svou korektnost a objektivní raportování v listech sev.Moravy. Tento koníček se ho drží už od temných dob.

V říjnu t.r. se v ústředí Čs.Obce legionářské v Praze sešli tito váleční kamarádi:zleva- Gen.J. Buršík,Kurt Herman /z Austrálie/,gen.T.Sedláček,plk. Jan Štursa a plk.let.Zdeněk Procházka.

Nedávno se v příjemném prostředí restaurace hotelu Paníček ve Valašském Meziříčí sešli tito 3 zajímaví muži:zleva-historik prof.František Vlkovský /býv.ředitel místního gymnázia,odbojář,vězeň něm.konc.tábora,autor životopisu parašutisty Ivana Kolaříka atd./, plk.let. Jan Fajkus /Žerotínova 712, 757 01 Val.Meziříčí/ a spojař František Doleček,který sloužil pod npor.Reitingerem ve Freeze Hill u Leamington Spa. Bylo zajímavé je poslouchat..

Před nedávnem jsme se zmínili,že po světě už je málo veteránů I.světové války. Díky příteli J.Bomberovi z Mississauga, jsme se dověděli o dalším: je to ruský legionář Josef Vychodil,který se v lednu 94 dožije 97 let. Na obrázku to asi nebude zřejmé,ale br.Vychodil žije doslova v ráji..Na ostrově Tahiti ve francouzské Polynesii. Narodil se 19.ledna 1897 v Jesenci u Konice /okres Prostějov/. /Z téže vesnice pocházel také plk.četnictva a odbojář Jindřich Bombera /Němci popravený/ a Frant.Žváček,rovněž ruský legionář,ale mezitím zesnulý. Vychodil sloužil u 7.střeleckého Tatranského pluku,bojoval od Uralu po Vladivostok a přesunul se do vlasti přes Kanadu. /Kdokoliv z našich čtenářů bude cestovat po Tichomoří,br.Vychodil ho rád uvítá ve své haciendě.. /Adresa:J.Vychodil,Ste.Amélie,Route Faiere,Papeete,Tahiti,Polynésie 8. Francaise. Kdo ví o dalších legionářích z I.války,nechť napíše "KL"/

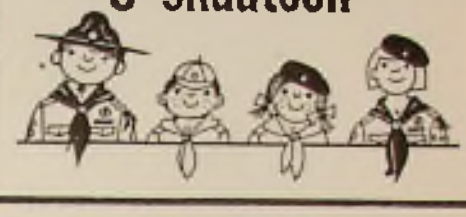

Posádka tanku M.Kozáčka,který je 4. zprava. Podle sdělení J.Miklánka z Popradu,zemřel Kozáček 21.10.93 ve věku 72 let v Bratislavě. Narodil se v Dolním Srní a gymnázium vyšel v N. Městě nad Váhom. Do Francie se dostal přes Balkán s A.Adamovičem /padl u Dunkirku/. V Anglii sloužil u 1.praporu. Rozdělením staré vlasti byl velmi zklamán.

O PARAŠUTISTECH

JUDr.Jaroslav Pospíšil z Kroměříže nám sdělil,že v těchto dnech vychází jeho nová kniha "Nešli stejnou cestou",s podtitulkem "Osudy parašutistů a konfidentů Gestapa".Napsal ji ve spolupráci s býv.odbojářem a parašutistou Čestmírem Šikolou. Oběma se podařilo získat cenné nové materiály ze soukromých archivů a svědectví lidí,kteří téměř půl století mlčeli. Jeden ze závěrů: čelný představitel Baťova koncernu ve Zlíně za války jednal statečně,obětavě a doslova zachránil spoustu lidí,když je umístil do zlínských továren. Zásluhy Baťova koncernu o odboj nebyly dosud řádně oceněny. /Tím čelným představitelem byl Dominik Čipera,kterého po válce komunisté křivě obvinili ze spolupráce s Němci./--Ve Vysoké nad Labem byla odhalena pamětní deska paraskupině BARIUM. Mezi pozvanými účastníky byli 3 pozůstalí příslušníci rodiny Tomáše Býčka:jeho sestra Ema,synovec Jindřich Duřt /Nexická 7/581, 101 00 Praha 10/ a neteř Hana. Občanům obce hrozil začátkem května 45 osud lidických občanů; popraven byl Josef Krám a jeden další Čech,jakož i 6 ruských zajatců. Po válce byl na místě za přítomnosti Tomáše Býčka odhalen pomníček. Býček odešel po únoru 48 do Anglie a živil se tam /podle kronikáře Vysoké n.L./ jako kuchař v jídelních vozech angl.drah.--Ing.Jiřina Slámová z Mířetic, předsedkyně Společnosti pro zachování památky Ležáků,nám poslala krásnou fotografii z letošní tryzny. Předseda parlamentu Uhde prohlásil,že pomůže finančně při vykupování pozemků v Ležákách od soukromých majitelů půdy.--Instruktor čs.parašutistů gen.Anton Petrák /Bratislava/ byl v říjnu 93 v Londýně.

O skautech

Pozdrav všem skautům a skautkám posílá br.Ant.Sum.--Jan Švábenský-Akela z Brna hlásí,že sborník o setkání v Hradci je v tisku.--Pačejovské středisko /dle hlášení Jaromíra Bendy/ mělo letos 88 členů a scházejí se v býv.železničním vagonu.--Starosta Valašského Meziříčí L.Coufal uvolnil místním skautům 4 místnosti v budově býv.jeslí;budou se tam scházet všichni.--Jiří Krumpholz-Jack sestavil přehlednou historii světového skautingu. Dokončuje historii čs.skautingu,počínaje táborem ABS pod Lipnicí v r.1912. V měsíčníku"Šipinky" vycházejí na pokračování články o skautingu ve Val.Meziříčí --13.11.navštívila náchod sestra Vlasta Macková,na pozvání dívčích oddílů.--V Klatovech se sešla družina SO "Bílý Orel";jedním z účastníků byl Jan Punčochář-Puňta z Ostrova nad Ohří.--6.11.bylo v Praze setkání skautů k 75.výročí pošty čs.skautů. Moravané přišli s návrhem,aby česká pošta vydala v dubnu 1995 známku se skautskou mohylou na Ivančeně; bude to 50 let,co nacisté popravili 8 čs.skautů. Pište již nyní příslušnému ministrovi!--Nezávislý skautský časopis"Čin" měl v posledním čísle článek "Kanadské Listy a 7.oddíl skautů v Praze".V tom čísle je také zmínka o obětavé práci Jacka ve Val.Meziříčí.--Bohatý obsah má "Magazín Skaut-Junák",měsíčník pro chlapce a děvčata,Senovážné nám.24, 116 47 Praha 1. V redakci jsou Eva Hromádková a Jiří Majer. Kan.$15 v hotovosti zajistí dodávku po celý rok 1994.Doporučujeme.

Zapomenutí baťovci na Dálném východě ve 2. světové válce

"Zlínské noviny" 3.prosince 1993.

Před sedmdesáti lety byl Dálný východ pro průměrného Čecha nesmírně vzdálenou oblastí. Všeho předtím zachlo byly exotické země plné neznámých nástrojů a romantických dobrodružství.

Ne tak pro Tomáše Baťu, když vyplouval v roce 1925 lodí do Indie. Pro něj byl Dálný východ obrovským úkolem pro jeho rychle se rozvíjející podnik. V té době byla hlavním exportním odbytištěm Evropa, do které firma Baťa vyváželo víc než dva miliony párů obuvi ročně, což představovalo asi 25 procent produkce jeho podniků. Evropská konkurence se tvrdě bránila dovozům. Proto se Tomáš Baťa rozhodl proniknout na nové trhy. Výsledkem jeho cesty bylo postupné zakládání prodejen a opraven obuvi ve velkých střediscích na Dálném východě.

Na druhou cestu se vydal Tomáš Baťa, tentokrát letadlem, 10. prosince 1931. Firmě se podařilo úspěšně překonat hlubokou krizi. Narůstající konkurence a ochranářská politika vlád evropských, afrických i asijských států donutila firmu změnit obchodní taktiku. Začala zakládat výrobní podniky v zahraničí. Výsledkem této cesty bylo založení několika desítek firem, a to N.V.I. Shoehandel Mij Baťa v Batavii (dnešní Djakarta v Indonesii), Bata Shoe Comp. Ltd. v Singapuru a Bata Shoe Comp. Ltd. v Indii. V květnu 1933 byla v Konakru (Batanagaru) nedaleko Kalkaty zahájena výroba obuvi a krátce na to byla zahájena v Malajsku stavba malého podniku v Klangu, který vyráběl na 15 tisíc párů obuvi týdně. Později bylo zakoupeno asi 700 ha pozemků v Bukit Tiga nedaleko Kuala Lumpur. Tam se první Češi učili pěstovat kaučukovníky a vyrábět přírodní kaučuk. Výroba obuvi umožnila i rozšíření obchodní sítě na Dálném východě. Např. koncem třicátých let bylo jen na Sumatře asi 48 prodejen rozmístěných po celém ostrově.

Všude, kde vznikaly Baťovy podniky, byli vedoucími pracovníky Češi, kteří přišli praxi ve Zlíně. Někteří přijeli s sebou se svými rodinami, převážně to však byli mladí, svobodní absolventi Baťovy školy práce. Tak v Singapuru vznikla poměrně velká česká kolonie. Působili tam také slovenští misionáři Š. Bachratý, P. Thiel a J. Svrček. Další menší skupiny byly v Holandské Indii, Hong - Kongu, Siamu a dalších zemích.

V roce 1937 navštívil Dálný východ na své cestě kolem světa také J. A. Baťa. To se již v Evropě počalo schylovat k válce. Vedení firmy mělo maximální zájem posílit zahraniční podniky kvalifikovanými pracovníky ze Zlína. Aby byl posílen význam střediska v Singapuru, byl tam vyslán jako ředitel V. Rojt. Ještě po 15. březnu 1939 vycestovala do Malajska skupina pracovníků, která tam připlula již po vypuknutí války v Evropě. V té době byl podnik v Klangu rozšířen a v Singapuru dokončena stavba Bata Building - Domu služeb. V roce 1941 V. Rojt ve svých 55 letech zemřel a jeho nástupcem se stal pan Bartoš.

V Evropě zuřila válka a na Dálném východě byl zdánlivý klid. Tento klid nevydržel František Kehoř, který koncem roku 1939 odjel ze Singapuru do Francie, kde vstoupil do čsl. zahraniční armády. Po porážce Francie byl evakuován do Anglie. Jako stíhací letec 310 perutě byl 31. 8. 1941 při operačním letu nad mořem sestřelen.

Úspěchy fašistického Německa v Evropě, zejména pak zdánlivě se blížící porážka Sovětského svazu v roce 1941, podnítily i japonské militaristy, jejichž cílem se stalo "Hakko ičiu" - spojení osmi koutů světa pod jednou střechou, tj. pod japonskou nadvládou.

K prvnímu náznaku války došlo po porážce Francie, když kolaborantská vláda ve Vichy byla 22. 9. 1940 donucena podepsat dohodu, podle níž Japonci mohli udržovat ve francouzské Indočíně tři letecké základny a 6 000 vojáků.

Za necelý rok poté schválila japonská nejvyšší válečná rada souhrnný plán Velké východoasijské války. Počátkem listopadu 1941 bylo vše k zahájení války připraveno. 7. prosince 1941 padly první bomby na americkou námořní základnu Pearl Harbour.

Ve stejný den zaútočila japonská 38. divize na Hong - Kong. Mezi dvanácti tisíci obránci bojovalo v rámci 2. skotské kulometné roty při baťovců. I. Březný, A. Jiříček, J. Krofta, A. Pospíšil a F. Staněk. Obránci neměli proti japonské přesile naději. 24. 12. 1941 Hong - Kong kapituloval. Ten den padl na poslední hlídce A. Pospíšil. Ostatní prožili téměř čtyři roky v nelidských podmínkách japonských zajateckých táborů.

I Singapur se připravoval na válku. Počátkem prosince byla vyhlášena všeobecná mobilizace. Zdraví baťovci se vojenském věku se přihlásili do jednotek SSVF (Straits Settlements Volunteer Force - Dobrovolnické koloniální jednotky úžin), nebo FMSVS (Federated Malayan States Volunteer Services - Dobrovolnické služby států Malajské federace). Matuš, Bohman, Kožušníček, Ambrož a Jedovnický byli zařazeni ke kulometné jednotce Čepka a Mráz k demoliční jednotce. Vítek, Janečka, Vyhnálek a Němec ke střeleckým jednotkám, Zamara k těžkému dělostřelectvu.

Singapur byl jedním z největších válečných přístavů britského impéria. Byl pokládán za nedobytnou pevnost. Od malajské pevniny byl chráněn zdánlivě neproniknutelnou džungli a bažinami Johorským průlivem. Přístupy z moře chránila soustava mohutných pevností, kulometných hnízd a těžká děla lodí. Ty byly počátkem prosince posíleny těžkou bitevní lodí Prince of Wales a bitevním křižníkem Repulse. Singapurské nebe bylo chráněno poměrně početným letectvem.

K prvnímu útoku došlo 12 prosince 1941, když byly letectvem japonského válečného námořnictva obě válečné lodě potopeny. Vážným ohrožováním japonská vojska dobyla Thajsko. Elitní vojska japonské 5., 18. divize a císařské gardy v počtu 26 000 mužů pod vedením generála Jamašity rychle postupovala malajskými džunglemi. V ústupových bojích britská vojska společně s baťovci vedeným Sokolem zničila podnik v Klangu. Pro obránce Singapuru byl japonský postup překvapením, protože očekávali útok od moře. Koncem ledna byly ze Singapuru urychleně evakuovány ženy a děti Evropanů, mezi nimi i baťovců, do Indie.

V té době svolal pan Jugos poradu, na které doporučil, aby se každý svobodně rozhodl, zda zůstane v Singapuru nebo bude v rámci možností evakuován. Všichni baťovci se rozhodli zůstat.

Postupně byly všechny jednotky, i dobrovolnické, přesunuty z pobřeží do buše na frontu. Útočili na ně dobře vycvičení a vyzbrojení Japonci. V těžkých bojích byli zraněni Kožušníček, Vítek a Němec. Japonské jednotky neustále postupovaly, zvláště, když japonské letectvo ovládlo nebe nad Singapurem. V noci z 8. na 9. února se Japoncům podařilo překročit průliv Johore. Nastal boj o Singapur, který byl denně bombardován japonským letectvem. Při tom byl úplně zničen baťovský podnik v Singapuru.

10. února vypukla v Singapuru panika. Všichni, kteří nebyli v armádě, se snažili dostat na lodě, které byly neustále napadány japonskými letadly. 13. února tak zahynuli MUDr. E. Straussler, B. Heim, K. Plhoň a O. Smrčák. Ani lodě, kterým se podařilo vyplout z přístavu, nebyly v bezpečí. Při proplouvání v úžinách mezi Sumatrou a ostrovem Banka byla loď, na které se plavili i baťovci, napadena japonským letectvem. Při tom byl těžce zraněn J. Strangfeld. Jeho spolupracovníkům se ho podařilo dostat do záchranného člunu, kde zakrátko zemřel. Muži jeho tělo rychle vyhodili do moře plného žraloků a ostřelovaného japonskými stíhači, aby uvolnili místo pro některého ze stovek trosečníků, plavajících kolem záchranných člunů. V jednom z člunů byli Koš, Červinka a Zelníček. Zelníček, který byl dobrý plavec, skočil do moře, aby uvolnil místo. Plaval za člunem čtyři hodiny k břehům Sumatry. Trosečníci pocítili značnou úlevu, když ucítili pevnou půdu pod nohama. Zakrátko je však čekalo překvapení. Byli obklíčeni japonskými vojáky, kteří několik dní předtím Sumatru dobyli. Všichni trosečníci byli ihned dopraveni do zajateckých táborů.

Některým se však do Indie podařilo dostat. Mezi nimi i devatenáctiletému Františku Valermanovi. Ten se rychle přihlásil do britské armády. Jelikož znal dobře malajsky, byl vycvičen a vysazen do Malajska k partyzánům, kde působil až do konce války. V britské armádě obdržel hodnost majora.

V té době probíhaly v Singapuru těžké boje. Bylo však zřejmé, že Singapur je ztracen. 15. února se svolal velitel Dobrovolnických jednotek baťovce a doporučil jim, aby odevzdali vojenské doklady a převlékli se do civilních oděvů. Bylo nebezpečí, že když budou zajati se zbraní v ruce, jako "protektorátní příslušníky" je Japonci jako "velezrádce" popraví. Jedovnickému se s nasazením života podařilo získat zpětcivilní doklady pro dobrovolníky a baťovci se vrátili do svých bytů. Našli je vypleněné lupiči. V baťovském Domě služeb však našli zavazadla svých spolupracovníků, kteří evakuovali. Rychle se převlékli do jejich šatů a čekali na další osudy.

15. února 1942, když byly zničeny vodárny a elektrárna, v 16 hodin 130 000 obránců Singapuru kapitulovalo.

Město bylo úplně zničené. V troskách hořících ulic ležela mrtvá těla útočníků i obránců. Kanalizace byla rozbita a po ulicích tekly odpadky. Na budovách byly rozvěšeny hlavy popravených Evropanů, Malajců a Číňanů, kteří kladli odpor. Na ulicích leželi svázáni zajatci, které japonští vojáci, zpití vítězstvím i alkoholem, probodávali bodáky. Když Japonci vpadli do nemocnice plné raněných, bez milosti je dobíjeli. Tam zahynul i Silvestr Němec.

Hrstka baťovců, kteří přežili, čekala, co s nimi bude. Nejdříve museli jako všichni cizinci vyplnit registrační listy. Bez výjimky napsali do rubriky národnost: Čechoslovák. Tím byli Japonci zmateni a nevěděli, co s nimi. Pro jistotu si museli našít na oblek rudou hvězdu a na dveře jejich bytů byla pověšena tabule s japonským nápisem: *"Zde žijí nebezpečné osoby a nepřátelé japonska".*

V Singapuru vládl zmatek. Byl přejmenován na Shonan. Japonci sice zavádělí nový řád, ale hospodářství bylo úplně rozvráceno. Po několika týdnech čekání dostali baťovci příkaz, aby vyráběli pro Japonce boty. Neměli však ani stroje, ani suroviny. S přísloveckou českou schopností improvizovat se jim podařilo opravit několik šicích strojů a na černém trhu sehnat suroviny. Denně vyrobili několik párů. Avšak na jeden pár dodaný Japoncům dodali pět párů vězňům internovaným v táborech. Dodávali jim také léky a různé k životu nezbytné drobnosti.

Tato aktivita nemohla být dlouho před Japonci utajena. Jugas, Chudárek a Ambrož byli zatčeni vojenskou policií a uvězněni. Když ani při tvrdých výsleších nic neprozradili, byli propuštěni. To však byl konec jejich relativně volného pohybu.

Ještě předtím, v dubnu 1942, poslali Japonci Sokola, Jedovnického a později Martince, aby obnovili výrobu v Klangu. Sokol, který dohlížel na demolici podniku, věděl, že tento úkol je nesplnitelný. Přesto přislíbil, aby se dostali ze Singapuru. Asi po půl roce, když Japonci neviděli, ani snahu, ani výsledek, převezli je zpět. 24. prosince 1943 byli všichni baťovci převezeni z vězení Changi do tábora Sima Road.

Životní podmínky v tomto táboře byly hrozné. Nedostatek potravin a léků, tvrdá a těžká práce v tropických podmínkách vězně mučila. Tisíce uvězněných Britů, Australanů, Holanďanů, Američanů a mezi nimi i několik baťovců žily jako v těžkém snu. Táborem kráčela smrt. Někteří umarali na následky mučení, jiní vyčerpáním, další z deprese nad neustálým ponižováním ze strany Japonců nebo z podvýživy. Baťovcům umožnil přežití jejich návyk na tvrdou práci i výchova v baťovském internátě. Vytvořili skupinku, která si vzájemně pomáhala. Při životě je udržovala i duševní činnost. Zdokonalovali se v angličtině, učili se malajsky. Matuš vařil, Mizia a Varmuža byli "lapiduši" v nemocnici, Jugas, Martinec a Pospíšil pracovali na poli a spolu s Jedovnickým sbírali hlemýždě pro obohacení jídelníčku. Nejkrásnější chvíle byly, když se mohli večer sejít v koutě baráku, mluvili spolu česky a vzpomínali na své blízké a svou vlast.

V mnohem horší situaci však byli ti, kteří byli jednotlivě rozptýleni v jiných táborech, kde neměli žádnou oporu a podporu. Tak na Filipínách zemřeli v koncentračním táboře J. Hrdina, J. Vašák, R. Janečka, K. Aster a A. Morávek. K. Vítek a Synkiewicz v táboře Labuana na Borneu. O jejich posledních chvílích není nic známo.

Válka se chýlila ke konci. Stejný osud jako "tisíciletou říši" v Evropě čekalo "osm koutů světa pod jednou střechou".

Vězni v táboře Sima Road byli tak dokonale izolováni od světa, že se ani nedověděli o kapitulaci Japonců 24. srpna 1943. Až se jim do rukou dostaly letáky ze spojeneckých letadel. Brány tábora se jim otevřely až koncem srpna 1943. Na počátku září 1945 mohli společně sledovat v Singapuru slavnostní pochod britských jednotek a na Bata Building opět zavlála československá vlajka.

Jejich další osudy? Byly různé. Část se vrátila do Batanagaru k svým rodinám a někteří tam trvale zůstali. Několik se vrátilo do své vlasti, kde roky museli žít v ústraní, diskriminováni jako nežádoucí "baťovci". Někteří zůstali věrni firmě Baťa, jiní zkusili podnikat sami. Žijí rozptýleni po celém světě. V Kanadě, Austrálii, Anglii, Singapuru, Malajsku, Občas se sejdou, napíší si, vzpomínají na svou vlast. Stále zůstávají Čechy.

Jeden osud na závěr: paní Straussler-ová, vdova po MUDr. Straussler-ovi, který tragicky zahynul na lodi plující do Indie, se provdala za Angličana p. Stoppard-a. Její syn z prvního manželství, Tomáš, převzal jméno svého adoptivního otce. Je to světoznámý spisovatel a dramatik Tom Stoppard, který se stále ke svému českému původu hlásí.

Osud emigrantů není závidění hodný. Zvláště těch, kteří nesměli vic než čtyřicet let navštívit svou vlast. A když ji navštíví, cítí se zde jako cizinci. Většinou si navzájem nerozumíme. Oni líčí svůj život a své postavení v cizině růžově, než jaká je skutečnost. My jim pak závidíme trochu víc, než bychom měli.

Liší se také svým přístupem k práci a národu. Byli vychováváni a vedeni před šedesáti, sedmdesáti lety svými učiteli k opravdovému vlastenectví, svými rodiči a vychovateli k poctivé práci. Nebyli negativně ovlivněni filozofií, která poznamenala nás všechny.

Někdo se snad bude ptát, proč se vzpomíná více než padesát let stará historie, minulost a osudy mužů vzdálených nám v čase a prostoru, když máme problémy jiné v současnosti a zde. Odpověď je prostá. Tito muži si to zaslouží.

Závěrem pokládám za svou povinnost poděkovat všem, kteří svými vzpomínkami přispěli k napsání této naším nezadané epizody z 2. světové války. Panu K. Hrabicovi z Napajedel, který ochotně navázal styk se svými bývalými přáteli, panu S. Jedovnickému z Austrálie za poskytnuté doklady, a také všem ostatním z Kanady, Singapuru a Austrálie, kteří nejmenují, ale kteří ochotně a s milou přívětivostí odpovědělí na mé dotazy.

Není napsáno všechno o všech. Písemných dokladů je málo a paměť je ošidná. Snad se ještě někdo vrátí k osudu mužů, kteří se i v nejtěžších chvílích hlásili ke svému češství.

E. Máčel,
70 ČSBS Malenovice

Setkání po 54 letech: na olomouckém "Fortu" /dnes luxusní restaurace/ se 8.srpna t.r. sešli tito skautští "veteráni": stojící zleva-Jaroslav Kutal,Olga Kvapilová, Josef Švestka, Věra Scholzová,MUDr. Věra Šindlerová a A.Novák.Sedící zleva-Anna Hynštová,Josef Varmuža z Kanady a Vlasta Igneroá. Setkání bylo na počest J.Varmuži,který byl v r.1939 sborovým vůdcem olomouckého střediska,až do svého odchodu k pobočce firmy Baťa v Singapuru. Sídlo olomouckých skautů-FORT-bylo v r.1939 zabráno Němci a v r.1948 komunisty. Výše uvedená skupina si zavzpomínala na mladá léta,ale ujistila br.Varmužu,že v rámci možností pomáhají i dnes vychovávat mladou skautskou generaci. /Přátelské setkání celého 1.oddílu bylo 26.9.93 v Hlubočku; "Pepek" Varmuža dostal pozdrav s podpisy všech účastníků./

Z České republiky

Konečně vyšla knížka K.Kukala "Deset křížů",110 stran. Jeho rukopis redigovali Jiří Loewy a Mirek Honzík. Popisuje dramatický útěk /se zbraní v ruce/ z jáchymovského pekla na podzim r. 1951. Z jedenácti uprchlých vězňů ze slavkovské čtrnáctky bylo sedm zastřeleno,dva popravení,jeden zešílel a K. Kukal vyvázl s 25ti lety žaláře,navíc ke svému trestu. Žije v Curychu.--Novinář Stanislav Motl sbíral letos materiály v Andoře,v Nepálu a v Indii. Plánuje cestu do Austrálie.--V.Fiala /Sibiřská 21, 621 00 Brno/ hledá možnosti,jak se s paní a třemi syny přestěhovat do Kanady.--Čtenáře "KL" pozdravuje kapelník "Brněnky" Jan Jílek. Jsou ochotni hrát pro krajany kdekoliv ve světě-za cestovné,byt a stravu. /Adresa:789 75 Bmíčko č.75,Czech Republic./--Na prodej za $10: Jar.Pospíšil "Nesmiřitelní-Hory Hostýnské",o protikom.odboji na Moravě v 50.letech.--Vyjimečná nabídka:Jar.Brodský"Řešení Gama",205 stran,za $12.--Jaromír Benda rediguje "Pošumavský Hlasatel",341 53 Pačejov č.105. Rád zašle uk.číslo.--P.Peňáz se ozval ze Žďáru. Z několika dopisů z téhož města vyplývá,že by městská rada měla jmenovat dvě osoby čestnými občany:plk.J.Svatoně a paní Evu Haňkovou,roz.Neugebauerovou.--V Kvasicích u Kroměříže byla odhalena pam.deska spisovateli J.Spáčilovi /1899-1978/.--Pro 40% důchodců je maso luxusem.--Ze zámku ve Slavičíně bude obchodní středisko;majitelkou je Květa Wichterlová.--Red.P. Švyhnos citoval v "RT" Mahenovy názory o Brnu ze 30.let. Jsou vhodné i pro dnešek.--Z USA se do Ostravy vrátila pí Trudy Kordová a zmodernizovala býv.rodinný obch.dům Textilia;zaměstnává 250 osob.--Stížnosti všeho druhu soustřeďuje "MFD" v rubrice "Naštvalo mě".Je to zajímavé čtení.--Praha bude mít zas Anglické gymnázium; bude za vysočanskou radnicí.--Do Klubu přátel lounska se přihlásily:rod.Maierova,rod.Jelínkova a rod.Černých;všichni z Pochválova /rodiště Václava Majera/.--Policie eviduje rostoucí počet napadení Rómů a Vietnamců.--O ubytování a pod.během sok.sletu v Praze se bude starat SPOLEČNOST JASMÍN, Legerova 22,120 00 Praha.--Min.lesů odmítá povolit jelenní farmy.--Když Čech žádá o slovenské občanství,poplatek je 5.000 Sk; Slovák v Čechách platí za české občanství jen 200 Kč.--Kurátorka krajanských sbírek, dr.Milena Secká, v Náprstkově Muzeu /Betlémské nám.1, 110 00 Praha 1/ se domívá,že by krajané ve světě měli víc vědět o existujících krajanských sbírkách,příp.dary do sbírky přispět.--Popel prof.V.Krajiny a jeho paní Marie bude pietně uložen v Památníku obětí fašismu a komunismu na Vyšehradě 1. června 1994,péčí Klubu dr.M.Horákové a Jednoty bratrské. /18. září byl tamtéž uložen popel manželů Zenklových./--Z Prahy se ozvala Líba Drobílková.--"Valašskoklobucký Zpravodaj" /red.A.Bedrošová/ má adresu:Pod dubovcem 828, 766 01 Val.Klobouky,ČR.Na tuto adresu lze také poslat dary na pomník obětem komunismu v letech 1948-89,jakož i materiál o "Světlaně" pro JUDr.J.Pospíšila.--Hanobení současné vlády se bude trestat až dvouletým vězením. /Prez.Havel považuje paragraf za dočasný./--Také podnik na výrobu becherovky bude privatizován. Vývoz do USA,zvláště do Kalifornie,prudce roste.--Nejmenovaný důchodce objevil na Broumovsku štolu se zlatými cihlami. Lokaci tají,až prý zjistí,zda bude mít na část pokladu nárok. Jde o zlato nacistů.--Ing. V.Gráf z Duban u Libochovic se pochlubil,že je příbuzný Mistra Fr.Bílka.--Prof.Kremsa učí na Katedře fyzické geografie a geoekologie UK.--Věra Tomanová nám poslala článek k 1.výročí založení České republiky;zdůraznila podíl TGM na konsolidaci I.republiky.

Svaz bojovníků za svobodu je pro zálohové odškodnění

Praha (lup) - Ministerstvo zahraničí dopracovává návrh na zálohové odškodnění českých obětí nacismu a chce ho počátkem příštího roku předložit vládě. Po setkání s předsedou Svazu bojovníků za svobodu Jakubem Čerminem to včera řekl ministr zahraničí Josef Zieleniec.

Zálohové odškodnění politických vězňů z doby nacismu spočívá v tom, že by česká vláda odškodnila vězně a vynaložené peníze by posléze vymáhala na Německu. Jakub Čermín tuto variantu podpořil zvláště proto, že nabízí řešení v nejkratším možném časovém intervalu. "Každý rok umírá 800 z dvanácti tisíc našich členů," upozornil Čermín. Odškodnění by se v současné době týkalo 8200 politických vězňů z doby nacismu, 3100 vdov po popravených vězních a 300 až 400 sirotků.

Ministr Zieleniec včera uvedl, že konkrétní částka určená na odškodnění ještě nebyla stanovena. Podle zdrojů blízkých ministerstvu zahraničí se uvažuje o jejím krytí z Fondu národního majetku.

V Leštině u Zábřeha žije v aktivním důchodu známý farář Česko-bratrské církve evangelické, Severín Tůn, na obrázku první vpravo. Dovídáme se,že 13.prosince t.r. se dožila 70ti let jeho vzácná manželka Alice /po jeho pravici/. Posíláme jí naši upřímnou gratulaci! Snímek je ze Sudkova, kde měl vydavatel t.l. možnost se sejít s blízkým příbuzným gen.Karla Lukase z Brníčka, který byl jednou z prvních obětí komunické zvůle po puči v r.1948. František Lukas je první zleva a po jeho levici je jeho paní.

Dnes už možná u nás potkáte víc princů, než jich je v pohádkách Boženy Němcové. Někteří se svými rodovými tituly honosí, jiní je považují za přežitek. Pane JIŘÍ LOBKOWICZ (37) si na šlechtické tituly nepotrpí. Nejmilejší je mu oslovení pane. A tak jsme tedy potkali pana Lobkowicze v Brně v Press clubu, kde rukou „předsední" udělil jako „hlava patery" cenu Vynikající podnikatel. Když spolu s dalšími členy komise navštěvovali podnikatele ve městech českých i slovenských, aby vybrali ty nejlepší, navštívili i vinaře na Moravě. Protože k mělnickému zámku manželů Jiřího a Bettiny Lobkowiczových patří i černé vinice, zeptali jsme se, co pana Lobkowicze na vínu chutná více: Mělnická Ludmila nebo Bzenecká lipka? „Ha nanká slavnice," odpověděl a s úsměvem ještě dodal, že se u domácí vinné sklepy stará paní Bettina. (Ben)

Hádanka: V kterém městě v ČR je na radnici tento orloj?

Lounský "Svobodný Hlas" je jedním z mála českých novin,které se nedostaly do německých rukou. Na obrázku je vydavatelka Ing.Květa Tošnerová a redaktor David Hertl;adresa: Mírové nám.49, 440 01 Louny. Na tuto adresu se mohou přihlásit rodáci z Loun a okolí. List chce uveřejňovat profily úspěšných krajanů.

OSOBNĚ

Sedm týdnů v České republice, týden v Chicagu a dva týdny na Floridě,vše za účelem sbírání materiálů pro "Kanadské Listy", způsobilo,že jsem nedostal k napsání vánočních pozdravů. Proto se omlouvám a touto cestou přeji všem příbuzným,přátelům a čtenářům příjemné prožití vánočních svátků a úspěšný nový rok 1994, kdy "Kan. Listy" vstoupí do 28.ročníku vycházení. Mirko Janeček.

Představujeme našim čtenářům p.Františka Šilara, 80, historika Horní Černné a rodu Šilarů. Je obklopen dvěma svými nejvýznamnějšími pomocnicemi.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

"Úřední" titul dp.Pavla Kučery v Německu je delegát prelát; staral se po mnoho let o naše uprchlíky v Zirndorfu u Norimberka.--Světová kapacita,univ.profesor MUDr. Josef Švejcar,který vychoval celou řadu dětských lékařů,bydlí v jednom pražském paneláku,v bytě o dvou místnostech. Platí měsíční nájem 2.040 Kč z důchodu 3.620 Kč. Je mu 97 let./Těchto faktů si povšiml i angl.tisk./--Olga Krůtová z Austrálie popsala obtížný přechod "přes kopečky" s manželem /býv.letcem/ a malým dítětem /a rodinou letce J.Losky/ v r.48.--V Caracas /Venezuela/ se za účasti 200 krajanů pořádala vzpomínka na "28.X."; na české ambasádě,ale bez jakékoliv muziky. Mezi účastníky byl náš dopisovatel Mirko Skoch.--Jan Polínek/Švýcary/ se ozval z rakouských Alp.--Rudolf Fiala s pomocí své manželky stále vede Čs. Sokol v zahraničí.--Vašinkovi zakotvili v Isny /Allgäu; Jaroslav tam měl úspěšnou výstavu grafiky; jeho jméno se stává v Německu známé.--Hynek Trhlík se ozval z Carlton,NSW,/Austrálie/. Navázal kontakt s gen.V.Nedvědem.--Dr.Josef Kratochvíl-J.K.Baby oslaví 1.ledna 94 své 79.narozeniny. Žije poblíž Stuttgartu.--Božena Kopecká /rez.Norska/ nám sdělila,že v Hořicích zemřela její sestra,paní Jiřina Hanousková,82.--Inž.Milan Dubský ze Švýcar napsal pro "LN" článek "Emigranti aneb Kdo chce psa bít,generalizuje".Polemizuje s názorem premiéra Klause, že se čeští občané v zahraničí vyznačují nižší schopností orientovat se ve stranické paletě doma a proto nemohou volit.--Ve Vídni působí mezi krajany oblíbený kněz, dp.Jan Horák.--Pohled z Jeruzaléma poslal Robert Wiener.--Baťovec Joe Bušík /Austrálie/ si pamatuje z hradišťské obch.akademie F.Bogataje;napsal:"Líbí se mi jeho skromnost". Je také rád,že U. Hradiště nemělo jen Grebeníčky,ale také čestné lidi.--J.J.Sokol /Švýcary/ byl ve Skutči a v Hlinsku.--Karel Kukal má novou adresu:Käferholzstr.190/D 25, 8046 Zürich, Švýcarsko.--"Telegraf" měl zajímavý článek o autorce českého původu ve Švédsku: "Švédsky jsem neuměla ani slovo".Pojednává o Janě Rotterové-Witthed.--Posl.V.Holub oslavil v Anglii 2 jubilea:své 84.narozeniny a 70.výročí vstupu do soc.dem. strany.--Londýnský Velehrad oslaví v r.94 45.výročí založení. K oslavám v červnu má přijet z Prahy Otec biskup Škarvada.--Výstava kraj.umělců byla v Malmö/Švédsko/.

Blahopřejeme Msgru Jaroslavu Kubovcovi k 75.narozeninám,které měl 9.9. 93. Narodil se ve Vílově na Chodsku,v r.44 se v Římě hlásil do čs.armády. Na kněze byl vysvěcen v r.1945. Po kom.puči odešel do exilu a od r. 1952 nastoupil jako farář v obci Dürrenwaldstetten u Stuttgartu v Německu. Tam slouží dosud. Na krajany nezapomíná..

Z Alicante ve Španělsku došla smutná zpráva,že tam dne 27.září 1993 zemřel významný čs.poúnorový exulant prof.dr. F.A.Toufar,89. Na našem snímku je se svou manželkou Irenou,která s ním prožila dobré i zlé. Po odchodu do exilu se ve Frankfurtu/M.sešel s gen.Hasalem, gen.Ferjenčíkem,prof.Jaro Stránským a dalšími čs.prominenty. Poznal i agenty CIA plk.Katka a Ernesta Wallenberga. Emigroval do Anglie /Tillbury/ a později se usadil ve Španělsku,kde mu vyhovovalo podnebí. V nedávném dopise si postěžoval: řady poúnorových řídnou a jen díky obětavým manželkám stále pracují red.J.Pejskar a poslanec Ota Hora.

NAŠI V USA

U kolébky floridského Masaryktownu stál v r.1924 Josef Joščák, který v té době redigoval "New Yorský Denník". Týž rok 60 Slováků a 1 Čech,hlavně z uhelných dolů a oceláren v Pennsylvánii, koupilo 24.500 akrů jižně od Brooksville a ustavilo "Hernando Plantation Co.", s úmyslem pěstovat pomeranče. Později přešli krajané na produkci vajec a Masaryktown se stal "The Egg Capital of Florida". Otevření nového společenského střediska v r.1975 se účastnilo na 1.500 krajanů ze širokého okolí. V budově je dnes krajanské museum a dosud v provozu je Masarytown Hotel a Restaurant. Až do nedávna zastávala funkci starostky paní Violet Cimborová.--Na Treasure Island,Fl.je populární hospůdka "Pilsner Keller"/Corry Ave/.Chodí tam někdy W.Matuška s paní.--V Seminole,Fl.žije spokojeně Jiří Pátý, 66, rodák z Roztok u Prahy.--V Atlanta,GA.je stále v provozu "Anthony's Restaurant",maj.Ant.Podruh,pův.z Prahy.--V Myakka, Fl.je známý soukr.hřebčín plk.O.Herrmanna s lipicány.Jde o potomky hřebce a tří klisen,které rakouská vláda darovala v r.1945 gen.Pattonovi.--Marie a Zdeněk Kramperovi vlastní českou restauraci "Good Times Restaurant" v Tirra Verde,Fl.,tel. 867-0774.--V Palm Harbour,FL.tráví zimní měsíce prof.John Dubec s paní Elizabeth /z New Yorku/.--Olejníčkovi z Hané vlastní populární český restaurant "Golden Prague",14995 Gulf Blvd., Madeira Beach,FL.--V Ocala,Fl. žije býv.torontský rezident Ruda Čech s paní. Ve Winter Parku,Fl. je stále otevřena Polášková galerie- s miniaturní sochou Radegasta.--Láďa Jeřábek má importní firmu "European Harvest",6663 Park Blvd.,Pinellas Park,Fl. 34665.--Umělec Frank A.Končák /z Vestal,NY/ tráví zimy na adrese:3643 Mainland Blvd.N.,Pinellas Park,Fl.34666.--Blahomír Vavrouch,nar.10.12.1915 v Uhřičicích u Kojetína,bydlí permanentně s paní Evou,roz.Krátkou,z Ivaně u Tovačova, v městě Seminole,Fl. Zotavuje se po menší operaci.--O "KL" projevil zájem Daniel Matyi z Miami,Fl.--Kdo by se v Arkadii,Fl.pokusil najít inž.Otu Havelku /rez.Toronta/,nenajde ho ani s pomocí hasičů a policajtů..--V Cedar Rapids,Iowa byly položeny základy ke stavbě Českého a slovenského národního muzea a knihovny.Mezi účastníky byla vnučka TGM/pí Charlotta Kotíková z NY/,prof. Josef Jeřáb z Olomouce,arcibiskup Kučera z Dubuque,Io,býv.am. senátor z Nebrasky Roman Hruška,jakož i dipl.zástupci ČR a Slovenska.--Vyhledávaná je česká restaurace "Zlatá Praha" v Chicagu,na 31.ulici,mezi Newton a 30.Ave.;majitelé:Jiří a Jiřina Suchánkovi.--Z Underhill,Vt.se ozvali krásnou ván.gratulací Petr a Věra Benešovi se synem Joshuou.--Kompletní Smejova česká kapela z Chicaga se každou zimu přesouvá na Floridu;odkoukali to od stěhovavých ptáků. --Vydavatel publikací"Intermodal Forum" a "Transport 2000", Marc Felice,78, zemřel 21.10.93 v Palm Desert,CA. Narodil se jako Felix Grab v Plzni a v USA se usadil v r.1959. Během 2.světové války sloužil v čs.armádě ve Francii a v Anglii. Po válce redigoval v Praze "Czechoslovak Life".Po únoru 48 odešel na západ.--Předsedou Rady vzájemnosti Čechů a Slováků /dříve:Rada svobodného Československa/,Room 2105, 1776 Broadway,New York,NY 10019-2002, se stal dr.Mojmír Povolný,gen.tajemníkem Milan Fryščák.

Kdo chce navštívit Masaryktown na Floridě,měl by psát na adr.:Mrs.Violet Cimbora, 18825 Rosephil St.,Spring Hills,FL. 34610!

Ray Lomicka,74,je předsedou Czechoslovak American Society of St.Peterburg,adresa: 1601-49th South, Gulfport, FL.33707-4340. Na vánoční banket 5.12.přišlo přes 200 krajanů a vydavatel t.l. měl možnost je pozdravit. Byli tam i lidé z Kanady.

Vice-Presidentem největší americké firmy na zpracování tropického ovoce a ořechů, PARADISE FRUIT Co., je krajan Fabián Katrňák;mor.Slovák a záp.voják,62 Lake Beulah Dr.,Lakeland,FL.33801. Na svého franc.kočí "Comache" nezapomíná..

HODLÁTE-LI KOUPIT NEBO PRODAT
DŮM, OBCHOD, ŽIVNOST
NEBO JINÝ TYP NEMOVITOSTI..
obraťte se s důvěrou na
GEORGE J. B. DANES
Family Trust Corporation Realtor
Tel.439-1660 /anglicky/
266-1659 /česky/